

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการวางแผนในการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตร

สัญญาเลขที่ : 7/2568

หัวหน้าโครงการ : รองศาสตราจารย์ ดร.พลสรานย์ สราญรัมย์

หน่วยงาน : สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการฝึกอบรมการฝึกอบรมการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตรมีเป้าหมายที่จะเสริมสร้างทักษะการวางแผนการพัฒนาชุมชนให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ อันประกอบไปด้วยผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนทั้งที่เป็นเกษตรกรแลพเจ้าหน้าที่จากภาครัฐในพื้นที่ การวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่เป็นแนวคิดการวางแผนที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผนและบริหารงานจากส่วนกลาง (Top-down approach) อีกทั้งการวางแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่เป็นการบูรณาการระหว่างการพัฒนาตามพื้นที่ (Area) สายการบังคับบัญชา (Function) และการมีส่วนร่วม (Participation) หรือเรียกโดยย่อว่า “AFP” ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (social lab) ช่วยเสริมสร้างความสามารถ (Empowering) อีกทั้งยังก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement) หรือการไคเซ็น (Kaizen) ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนทุกภาคส่วนได้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

แนวคิดวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่สอดคล้องกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการระเบิดจากข้างใน (Bottom-up approach) ที่ให้เกษตรกรรวมคิด วางแผน การพัฒนาชุมชนบนฐานการคิดที่พึ่งตนเอง ร่วมผ่านการปฏิบัติจากแปลงเรียนรู้ แปลงสาธิต แปลงทดสอบ และแปลงวิจัย เพื่อค้นหา ทดลอง ทดสอบ และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังเห็นได้จากตัวอย่างของ กระบวนการเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ (Farmer Field School, “FFS”)

นอกจากนี้ การฝึกอบรมการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตรยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) เป้าหมายที่ 4: การสร้างหลักประกันให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียม รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเน้นให้ผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ด้านการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่แนวตั้งไปประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจการ ธุรกิจของตนเอง ซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองและสังคมไปพร้อมกัน

โครงการนี้ยังพิจารณาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UI Green Metric World University Rankings ที่มุ่งเน้นการสร้างคามยั่งยืนในมิติต่างๆ เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทักษะพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่นำไปสู่การสร้างชุมชนที่ยั่งยืนในจังหวัดพิจิตร

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเชิงพื้นที่เป็นการบูรณาการ (AFP) และกระบวนการเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกรตามพระราชดำริ (FFS) ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อฝึกทักษะเชิงปฏิบัติการในการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือ “เข็มทิศสร้างสุข” และ “Smart A4” ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตร

3. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลจากการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ ของผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัด พิจิตร

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้มีส่วนได้เสียในชุมชน จังหวัดพิจิตร ประกอบไปด้วย 1) กลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล หัวหน้าหน่วยพัฒนาที่ดิน เจ้าหน้าที่อบต. นักพัฒนาชุมชน และเกษตรกรผู้นำทั้งสิ้น 40 คน

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

จัดกิจกรรมฝึกอบรม ในวันที่ 20 – 21 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอทับคล้อ (ศพก.) หมู่ 6 ตำบลเจ็ดเขาสูง อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

ผลการดำเนินงาน

1. ความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยคิดเป็นระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.25

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนมีความรู้และทักษะในการวางแผนการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่
2. กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในชุมชนมีทัศนคติและจิตสำนึกในการทำงานแบบบูรณาการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

